

Arif ORŞAD

(Əvvəl 29 aprel sayımızda)

Mehriban, qaynanasının dediyi kimlə, ərzaqların hamısını səliqə ilə soyunducuya yerləşdi. Bu vaxt çarpayıda qızıldayan uşaqın səsinin eşidən Humay arvad sevinc qarşıq diksində, səs galen tərəfə çevrilib:

- Ay buna nənesi qurban olsun!.. Öz balımı gördüm, balımın balası az qala yadından çıxmışdı. Gel görün nenenin qucağına, ay nenosinin gözel balası, - deyib, uşağı cimalca qucağına aldı. Körpənin alındından öpərək, sorudu:

- A qızım, nəvəmin adını ne qoyamus?

Mehriban, gülümseyərək cavab verdi:

BİR QAZAN DOVĞA

- Biz səni gözləyirdik, ana. Şahlarla belə məsləhətləşmişik ki, uşaqın adını son qoysan.

Şahlar Mehribanın dediyinə tövəcləndi. Axi, aralarında belə bir məsləhətləşmə olmamışdı. Amma Mehribanın bu fikri onun çox xoşuna gəldi vo o, momun halda dilləndi:

- Ho, ana, uşağın adını sen qoy. Ürəyindən keçən adı de, hansı adı qoysan, bize xoş olacaq.

Humay arvad uşaqın üzündən öpüb:

- Nə olsun ki balam qaraşındır, - dedi, sonra da gelininin xetrine deye bilecəyini anlaysıb, dediyinə düzəlis etdi. - Amma baxın, necə günoş kimi işiq saçır!.. Siz deyən olsun, adını men qoyaram. Adı olsun Şöle, qoy bextimi de Allah yazsın. Qoy Şölemin şölesi evinizin dairi işləndirsin, yollarına güneş kimi şöle saçın.

Həm günəşin şölesi, hem de ki nəvəm Şöle evinizdən əskik olmasın.

(Hekayə)

xörək bişirən Bahar onu görüb söruşdü:

- Ho, necedir vəziyyət?

Mehriban çaydanı doldurub, qaz sobasının üstüne qoymaraq:

- Necə olacaq, ola, get bax, Şöle nənesiyle necə oynayır, - dedi.

Bahar uşaqın adını eşitək, sevinçle Mehribana yaxınlaşıb, onu öpərək sorudu:

- Bu adı uşaga nənə qoysu?

- Ho, qaynanam qoysu.

- Sağ ol ey, nənə! Nə qəşəng ad

qoysub uşağı. Sənin bu qaynanan da lap "sovremenni" arvad imiş ha. Şöle adı heç vaxt köhnəlmeyən və debden düşməyen addır. Xoşum geldi, nənədən de, onun qoysuğu addan da. Adıylə böyük, xoşbəxt olsun Şölemiş!

Nahardan sonra "qırxını tökmək" adıyla uşağı çıxırdırb, bələyerek yatzırdıran Humay arvad elini qoynuna salıb, ordan cib desmalını çıxardı. Səliqə ilə qatlanmış desmali açıb, ordakı pulların arasından bir yüzlük əskinizi ayıraq Şahlara uzatdı:

- Bu, mənim təqədümündən yiğdiğim pulsudur. Nənesinin adından Şöleyə təkəri beşik alarsan. Uşağı hava lazımdır, hərdən çıxardıb gozdırənde nənesi Şölenin yadına düşər. Şəhərdə ne deyirlər o beşiyə?

Şahlar, gülərək pulu alıb, masanın üstüne qoysdu:

- Şəhərdə hamı ona uşaq arabası deyir. Sağ ol, ana, cibin dolu olsun.

- Çox sağ ol, nənesi. Mütləq alarıq. Allah canını sağ əlesin, ana, - Mehriban da öz teşəkkürünü bildirdi, sonra üzünü Şahlara tutub dedi:

- Şahlar, alanda çalış ki, araba qırımızı rendge olsun!

Humay arvad qollarını cirmeleye-

rək:

- A qızım, getir o dovğanın gøyərtisini, düyüşünü temizleyim. Bekar oturmaqdən bir şey çıxmaz. Siz xörəyi, çayı harda hazırlayınsanız?

- Dohlızın biri başında mətbəxim var. Orda dörd gözlü beş qaz sobası var. Qab yumaq yerimiz də elə oradır, yaşıdır, mətbəximiz genişdir. Humay arvad çiyilərini çekdi:

- A qızım, bu dohlih boyu düzüldən otaqlarda yaşayan en azından 20 ailənin cəmi bir mətbəxi var?

- He, hamimizə da bes edir, heç bir narahatçılığımız yoxdur.

Bir stakan yumru düyüni, bir az un və təmizlənmış gəyartini qazanla birlikdə qucağına alan Humay arvad üzünü golininə sarı çəvirib:

- Qatıq balonunu da sen götür, gedək mətbəxə. Dovğanı özüm bişirəcəm.

Yatan körpəni Şahlara tapşırıb, her ikisi dohlızın o başındaki mətbəxe yollandı. Mətbəxdə heç kim yox idi. Onlar lazım olan işləri görüb, qazan qaz sobasının üstüne yerləşdirildilər. Humay arvad oxlovla qazanı qarşıdırmağa başlayanda Mehriban

dilləndi:

- Ana, burda heç kəs dovğanı qaşırırmır. Oxlovu qazanın içinde saxlaysan, onda dovğə çürünmür. Qoy van halda bişsin, gel gedək otığa. Hazır olanda gəlib apararam.

Humay arvad təccübəle soruşdu:

- Dovğanı qarşıdırımayım? Bu da teze çıxbı? Bir də qazan burda yiyesiz qoysub hara gedirəm? Öz xörəyim öz gözümün qabağında bışməlidir. Yaxşı, bes buranın el-üz yuyulan yeri, ayaqyolušu hardadır?

Mehriban güle-güle oxlovu qaynanasının elindən alıb, qazanın içine qoysdu. Sonra da arvadın qoluna girdi ve mətbəxden çıxdı. Yataqxananın her mərtəbesində bir mətbəx və bir ayaqyolu yerinin olması barede qaynanasına izahat vere-verə onu dohlizin o biri başında yerləşən ayaqyoluna tərəfötürüb, özü otığa qayıtdı.

...Yarım saatdan sonra Mehribanın Şöle ilə maşqul olduğunu görüb, Humay arvad qazanın mətbəxden getirmək üçün otaqdan çıxdı. Mətbəxə girəndə gördüyüündən çəşib qaldı: qazan öz yerində - sənmüş qaz plitəsinin üstündə olsa da, içi boş idi...